

Συνοπτική περιγραφή των κυριότερων ποικιλιών βυσσινιάς που αξιολογήθηκαν στο Ινστιτούτο Φυλλοβόλων Δένδρων

Κωνσταντίνος Καζαντζής, Τεχνολόγος Γεωπονίας

Ιωάννης Χατζηχαρίσης, Διατελέσας Ερευνητής του ΕΘΙΑΓΕ

Ινστιτούτο Φυλλοβόλων Δένδρων Νάουσας

Η καλλιέργεια της βυσσινιάς, σε εμπορική κλίμακα, έχει εγκαταλειφθεί στη χώρα μας εδώ και πολλά χρόνια, λόγω των χαμηλών τιμών εμπορίας και του υψηλού κόστους συγκομιδής.

Καλλιεργείται όμως σε μεμονωμένα δένδρα, σε κήπους και οπωρώνες, σε πολλές περιοχές και χρησιμοποιείται για την παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων σε οικογενειακό επίπεδο.

Παρόλα αυτά υπάρχει κάποιο εμπορικό ενδιαφέρον και κυρίως στις περιοχές που καλλιεργούνταν παραδοσιακά, Φλώρινα, Τρίπολη, Πήλιο, Αγιά κ.ά. Ο ανασταλτικός παράγοντας, που είναι το υψηλό κόστος συγκομιδής, μπορεί

να αντιμετωπιστεί με τη χρησιμοποίηση καρποπρωτικών ουσιών, δονητών και δικτύων συλλογής, που μειώνουν αισθητά το κόστος συγκομιδής.

Το Ινστιτούτο Φυλλοβόλων Δένδρων έχει συλλέξει και αξιολογήσει όλες σχεδόν τις εμπορικές ελληνικές ποικιλίες βυσσινιάς και πολλές ξένες, κυρίως των βαλκανικών χωρών, που παρουσίαζαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Τα χαρακτηριστικά των κυριότερων απ' αυτές, δίνονται συνοπτικά στην περιγραφή που ακολουθεί.

ΚΑΝΑΡΗΣ

- **Γενιά:** Κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Ελληνικής καταγωγής, αλλά δε διαπιστώθηκε από ποια ακριβώς περιοχή προέρχεται.
- **Δένδρο:** Ορθόγλαδο, μετρίου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Πολύ μεγάλη.
- **Καρπός:** Ωοειδής πιεσμένος, πολύ μεγάλου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουνίου, 4 ημέρες πριν από τη Φλωρίνης (μέσης εποχής).
- **Ιδιαιτερότητες:** Ο καρπός αντέχει στις μεταφορές και μπορεί να μείνει ανηρτημένος στο δένδρο, μετά την ωρίμαση, για μακρύ χρονικό διάστημα χωρίς να ζημιωθεί σοβαρά.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.
- **Συμπεράσματα:** Η “Κανάρης” είναι μια εξαιρετική ποικιλία για χυμοποίηση, με υψηλή περιεκτικότητα σε οξέα. Δίνει μεγάλες αποδόσεις και ενδείκνυται η διάδοσή της. Έχει ένα σοβαρό μειονέκτημα, δε συγκομίζεται εύκολα ο καρπός με δόνηση. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν καρποπρωτικές ουσίες για τη διευκόλυνση της συγκομιδής. Στην περίπτωση αυτή μένει μια μικρή ποσότητα καρπού στα δένδρα, η οποία λόγω των μεγάλων αποδόσεων δε ζημιώνει σοβαρά τον παραγωγό.

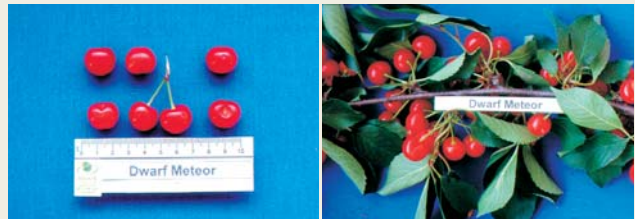
ΦΛΩΡΙΝΗΣ

- **Γενικά:** Μαύρη ή σκούρη κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Κατάγεται από τα υψίπεδα Φλωρίνης και Μοναστηρίου.
- **Δένδρο:** Ορθόκλαδο, μεγάλου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μεγάλη.
- **Καρπός:** Σφαιρικός, πολύ μικρού μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Στο τέλος του δεύτερου δεκαημέρου του Ιουνίου (όψιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Ο καρπός αντέχει στις μεταφορές και τη συντήρηση. Παρουσιάζει ευαισθησία στη μονιλία και επειδή έχει μακρύ και λεπτό ποδίσκο τραυματίζεται από τα κλαδιά, όταν φυσούν ισχυροί άνεμοι κατά την ωρίμαση του καρπού, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η προσβολή. Ανηρημένος στο δένδρο μπορεί να διατηρηθεί για μακρύ χρονικό διάστημα εάν δε συγκομιστεί έγκαιρα.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη. Με επικονιαστή όμως τη Suda Hardy καρποδένει περισσότερο.
- **Συμπεράσματα:** Η “Φλωρίνης” είναι μια εξαιρετική ποικιλία για χυμοποίηση με άφθονο χυμό και υψηλή περιεκτικότητα σε οξέα. Δίνει μεγάλου μεγέθους δένδρα, καλές αποδόσεις και δε συγκομίζεται εύκολα ο καρπός με δόνηση. Το τελευταίο είναι σοβαρό μειονέκτημα για τους σύγχρονους βυσσινεώνες, γι’ αυτό και δε συνιστάται η διάδοσή της.

CERISE BELLE MAGNIFIQUE

- **Γενικά:** Κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Κατάγεται από τη Γαλλία. Είναι πολύ παλιά ποικιλία και δεν καλλιεργείται σήμερα. Υπάρχει και ποικιλία κερσινιάς με το ίδιο όνομα (Belle Magnifique), γι’ αυτό και συχνά δημιουργείται σύγχυση.
- **Δένδρο:** Πλαγιόκλαδο, μεγάλου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Πολύ μεγάλη.
- **Καρπός:** Νεφροειδής έως πιεσμένος καρδιόσχημος, πολύ μεγάλου μεγέθους, μοιάζει με κερσινιά.
- **Εποχή ωρίμασης:** Στο τέλος του δεύτερου δεκαημέρου του Ιουνίου, μαζί με τη “Φλωρίνης” (όψιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Αντέχει στους ανοιξιάτικους παγετούς και τις πολύ χαμηλές χειμερινές θερμοκρασίες. Ο καρπός έχει μέτρια αντοχή στις μεταφορές και τη συντήρηση και παρουσιάζει ευαισθησία στη μονιλία.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.
- **Συμπεράσματα:** Η “Cerise Belle Magnifique” έχει δένδρο μεγάλο μεγέθους, δίνει μεγάλες αποδόσεις και προσφέρεται για συγκομιδή με δονητές. Ο μεγάλου μεγέθους καρπός είναι περισσότερο κατάλληλος για νωπή κατανάλωση παρά για μεταποίηση. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη ζαχαροπλαστική. Δεν ενδείκνυται η διάδοσή της παρά μόνο για οικιακή χρήση.

DWARF METEOR

- **Γενικά:** Κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Είναι κλώνος της ποικιλίας Meteor που δημιουργήθηκε στο University of Minnesota των ΗΠΑ, με υβριδισμό των ποικιλιών Montmorency x Vladimir.
- **Δένδρο:** Νάνου τύπου, πλαγιόκλαδο, μετρίου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μεγάλη.
- **Καρπός:** Σφαιρικός, μεγάλου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου, 9 ημέρες πριν από τη “Φλωρίνης” (μεσοπρώιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Εισέρχεται σε κανονική παραγωγή νωρίς, από τον τρίτο με τέταρτο χρόνο.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία “Dwarf Meteor” παρουσιάζει μεγάλο εμπορικό ενδιαφέρον λόγω του μικρού μεγέθους του δένδρου, των πολύ υψηλών αποδόσεων σε σύγκριση με το μέγεθος του δένδρου, του μεγάλου μεγέθους του καρπού και των πολύ καλών μεταποιητικών χαρακτηριστικών αυτού. Ενδείκνυται η διάδοσή της στη χώρα μας, εφόσον υπάρχει ενδιαφέρον για μεταποίηση βύσσινου από τις βιομηχανίες. Ο καρπός της συγκομίζεται εύκολα με δονητές ή αρμεχτά, δηλαδή με απόσπαση του καρπού από τον ποδίσκο όπως είναι ανηρημένος στο δένδρο.

DWARF NORTHSTAR

- **Γενικά:** Κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Είναι κλώνος της ποικιλίας North Star που δημιουργήθηκε στο University of Minnesota των ΗΠΑ, με υβριδισμό των ποικιλιών English Morello x Serbian Pie No 1 (σπορόφυτο βυσσινιάς από τη Σερβία).
- **Δένδρο:** Νάνου τύπου, πλαγιόκλαδο, μετρίου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Πολύ μεγάλη.
- **Καρπός:** Σφαιρικός πιεσμένος, μεγάλου μεγέθους.

- **Εποχή ωρίμασης:** Το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου, 10 ημέρες πριν από τη “Φλωρίνης” (μεσοπρώιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Εισέρχεται σε κανονική παραγωγή νωρίς, από τον τρίτο με τέταρτο χρόνο.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία “Dwarf Northstar” παρουσιάζει τα ίδια πλεονεκτήματα με την ποικιλία “Dwarf Meteor”, υπερτερεί όμως σε αποδόσεις.

ÉRDI BÖTERMÓ

- **Γενικά:** Μαύρη ή σκούρη κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Κατάγεται από την Ουγγαρία. Δημιουργήθηκε από τους P. Maliga και J. Apostol στο Research Institute for Fruitgrowing and Ornamentals της Βουδαπέστης το 1970. Είναι διασταύρωση των ποικιλιών Pándy Meggy 38 x Nagy Angol.
- **Δένδρο:** Πλαγιόκλαδο, μετρίου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μεγάλη έως πολύ μεγάλη.
- **Καρπός:** Σφαιρικός, μικρού μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Στα τέλη Μαΐου, 19 ημέρες πριν από τη “Φλωρίνης” (υπερπρώιμη).
- **Ιδιαιτερότητες:** Παρουσιάζει ευαισθησία στη μονίλια καρπού.
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία “Érdi Bótermó” παρουσιάζει ενδιαφέρον λόγω της πολύ πρώιμης εποχής ωρίμασής της, των μεγάλων αποδόσεών της και της δυνατότητας μηχανικής συγκομιδής της. Ο καρπός μπορεί να χρησιμοποιηθεί για νοπή κατανάλωση και για μεταποίηση σε γλυκά, σιρόπια, ηδύποτα και μαρμελάδες.

KELERIIS

- **Γενικά:** Μαύρη ή σκούρη κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Κατάγεται από τη Δανία. Προέρχεται από δι-

ασταύρωση των ποικιλιών Ostheimer x Früheste der Mark. Έχουν δημιουργηθεί πολλά υβρίδια αυτής της ποικιλίας και καλλιεργούνται στη βόρεια και κεντρική Ευρώπη.

- **Δένδρο:** Ορθόκλαδο, μικρού μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μέτρια.
- **Καρπός:** Σφαιρικός, μέσου προς μεγάλο μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου, 10 ημέρες πριν από τη “Φλωρίνης” (μεσοπρώιμη).
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία “Keleriis” διαθέτει καρπό με πάρα πολύ καλά χαρακτηριστικά για νοπή κατανάλωση και μεταποίηση σε ηδύποτα. Δίνει όμως μικρές αποδόσεις και δεν ενδείκνυται η διάδοσή της, παρά μόνο για οικιακή χρήση. Παρουσιάζει γενετικό ενδιαφέρον λόγω του μικρού μεγέθους του δένδρου.

METEOR KORAI

- **Γενικά:** Μαύρη ή σκούρη κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Ουγγρικής καταγωγής. Δημιουργήθηκε έπειτα από διασταύρωση των ποικιλιών Pándy x Nagy Angol.
- **Δένδρο:** Πλαγιόκλαδο, μετρίου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μικρή.
- **Καρπός:** Σφαιρικός πεισματός, μεγάλου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Στα τέλη του πρώτου δεκαημέρου του Ιουνίου, 7 ημέρες πριν από τη “Φλωρίνης” (μεσοπρώιμη).
- **Επικονιαστές:** Αυτογόνιμη.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία “Meteor Korai” δίνει καρπό μεγάλου μεγέθους, με καλά οργανοληπτικά και μεταποιητικά χαρακτηριστικά. Υστερεί όμως σε αποδόσεις και δεν ενδείκνυται η διάδοσή της παρά μόνο, σε μικρή έκταση, για οικιακή χρήση. Ο καρπός της μπορεί να συγκομιστεί με δόνηση ή αρμεχτά.

MONTMORENCY

- **Γενικά:** Κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Είναι πολύ παλιά ποικιλία. Χαρακτηριστικός τύπος των κόκκινων ποικιλιών. Σε πολλές χώρες οι κόκκινες ποικιλίες χαρακτηρίζονται με το όνομά της, λέγονται τύπου

Montmorency. Έχουν επιλεγεί πολλοί κλώνοι και πολλές ποικιλίες διαφόρων χωρών, όπως του Βελγίου, της Αγγλίας, της Γαλλίας, των ΗΠΑ, φέρονται με το όνομά της. Υπάρχει μεγάλη σύγχυση και είναι δύσκολο να διαπιστωθεί ποια είναι η γνήσια ποικιλία.

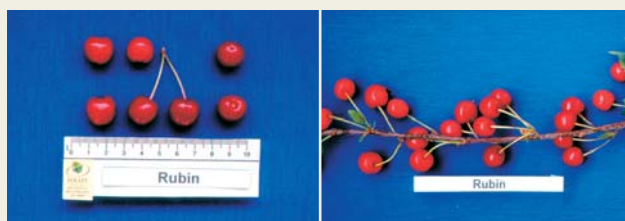
- **Δένδρο:** Κανονικού σχήματος, μεγάλου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μικρή.
- **Καρπός:** Σφαιρικός, μεγάλου μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου, 13 ημέρες πριν από τη “Φλωρίνης” (πρώιμη).
- **Επιγονιστές:** Μερικώς αυτογόνιμη, χρειάζεται σταυροεπικονίαση, για καλύτερη καρπόδεση. Ποικιλίες βυσσινιάς που συνανθίζουν μαζί της είναι η “Keleriis” και η “Lotova”.
- **Συμπεράσματα:** Η “Montmorency” είναι μια τυπική ποικιλία βυσσινιάς μέσης κατηγορίας και δυνατοτήτων. Προσφέρεται για μηχανική συγκομιδή και έχει καλά μεταποιητικά χαρακτηριστικά. Δεν ενδείκνυται για διάδοση στη χώρα μας λόγω των μικρών αποδόσεων και του μεγάλου μεγέθους δένδρου που σχηματίζει.

OBACINSKA

- **Γενικά:** Μαύρη ή σκούρη κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Τοπική ποικιλία της Γιουγκοσλαβίας. Καλλιεργείται στις χώρες της βαλκανικής.
- **Δένδρο:** Πλαγιόκλαδο, μετρίου προς μεγάλου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μικρή.
- **Καρπός:** Σφαιρικός πιεσμένος, μικρού μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Στις αρχές Ιουνίου, 15 ημέρες πριν από τη “Φλωρίνης” (υπερπρώιμη).
- **Επιγονιστές:** Αυτογόνιμη.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία “Oblacinska” δεν παρουσιάζει ενδιαφέρον για τη χώρα μας. Στη χώρα της καταγωγής της, ο καρπός της χρησιμοποιείται για την παρασκευή ειδικού τύπου μαρμελάδας, που διατίθεται στην αγορά μαζί με τον πυρήνα και διαμορφώνει πάρα πολύ υψηλές τιμές στην αγορά.

RUBIN

- **Γενικά:** Μαύρη ή σκούρη κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Κατάγεται από την πρώην Τσεχοσλοβακία.
- **Δένδρο:** Πλαγιόκλαδο, μετρίου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Μεγάλη.
- **Καρπός:** Σφαιρικός, πολύ μικρού μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου, 13 ημέρες πριν από τη “Φλωρίνης” (πρώιμη).
- **Επιγονιστές:** Αυτογόνιμη.
- **Συμπεράσματα:** Η ποικιλία “Rubin” παρουσιάζει ενδιαφέρον όσον αφορά την παραγωγικότητα του δένδρου και την υψηλή περιεκτικότητα του καρπού σε χυμό.

STARK MONTMORENCY

- **Γενικά:** Κόκκινη ποικιλία.
- **Καταγωγή:** Είναι επιλογή της Montmorency που έγινε από τους φτωριούχους Stark των ΗΠΑ.
- **Δένδρο:** Κανονικού σχήματος, μικρού προς μετρίου μεγέθους.
- **Παραγωγικότητα:** Πολύ μεγάλη.
- **Καρπός:** Σφαιρικός, πιο σφαιρικός από της standard ποικιλίας, μικρού μεγέθους.
- **Εποχή ωρίμασης:** Το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουνίου, 15 ημέρες μετά από την standard ποικιλία και 2 ημέρες μετά από τη “Φλωρίνης” (όψιμη).
- **Επιγονιστές:** Μερικώς αυτογόνιμη, χρειάζεται σταυροεπικονίαση, για καλύτερη καρπόδεση. Μπορεί να συγκαλλιεργηθεί με την “Κανάρης”, για το σκοπό αυτό.
- **Συμπεράσματα:** Η “Stark Montmorency” έχει τα ίδια χαρακτηριστικά με τη Montmorency. Πλεονεκτεί, σε σχέση με τη standard ποικιλία, στο ότι είναι πολύ πιο παραγωγική, μπαίνει νωρίτερα στην καρποφορία και δίνει μικρότερου μεγέθους δένδρο. Μπορεί να καλλιεργηθεί στη χώρα μας μαζί με την “Κανάρης” για να σταυροεπικονιάζονται, από την οποία ωριμάζει λίγες ημέρες αργότερα.

Πληροφορίες:

Ινστιτούτο Φυλλοβόλων Δέντρων Νάουσας,
Σ.Σ. Νάουσας 38, 59200 Νάουσα
τηλ.: 23320 43343, e-mail: nagrefpi@otenet.gr